

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/238/2018
Identifikačné číslo spisu:	4312223414
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:4312223414.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v spore žalobcu: D., právne zast.: JUDr. Ľudovítom Didim, advokátom so sídlom Hontianska cesta 4, 936 01 Šahy IČO: 37 868 250, proti žalovanej: C. právne zast. JUDr. Alexandrom Kuchárikom, advokátom so sídlom J. Hollého 11, 934 01 Levice, IČO: 31 140 114, za účasti intervenienta na strane žalovanej: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700 o náhradu škody v sume 24.900,- Eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 14C 694/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 26. apríla 2018 sp. zn. 7 Co 122/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu z a m i e t a.

II. Žalovanej a intervenientovi na strane žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu 21. decembra 2012 domáhal voči žalovanej náhrady škody s príslušenstvom predstavujúcej sumu 24.900,- Eur. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 03.12.2010 navštívil žalovanú v jej notárskom úrade a požiadal ju o spísanie darovacej zmluvy spolu s návrhom na vklad do katastra nehnuteľností. Na základe tejto darovacej zmluvy sa dárkyňa G. rozhodla darovať mu domovú nehnuteľnosť vedenú Správou katastra M. ako parcela V. o výmere XXXmX a parcelu CKN č. XXXX záhrada o výmere XXXmX. Žalovaná na základe podkladov od žalobcu a dárkyne spísala darovaciu zmluvu a išla s ním na oddelenie dlhodobó chorých nemocnice T. kde overila podpis dárkyne. Žalobca podpísal darovaciu zmluvu spolu s návrhom na vklad do katastra nehnuteľností, a za právnu pomoc zaplatil 190 Eur, súčasťou čoho bol aj správny poplatok vo výške 66 Eur. Žalovaná ho ubezpečila, že v ten istý deň kúpi kolok a návrh na vklad do katastra spolu s darovacou zmluvou podá v ten deň na pošte v H. Žalobca dňa 31.01.2011 zistil, že katastrálne konanie o návrhu na vklad do katastra pod č. H. bolo prerušené a návrh na vklad do katastra doručila žalovaná až dňa 21.12.2010. V polovici februára 2011 dostal rozhodnutie Správy katastra M.1X-X zo dňa 21.01.2011, ktorým katastrálne konanie o návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe darovacej zmluvy prerušil a to z dôvodu, že dňa 07.01.2011 bola Správe katastra Levice doručená žiadosť o pozastavenie návrhu na vklad

darovacej zmluvy, právnych nástupcov po darkyni, v ktorej oznámili jej úmrtie dňom XX.XX.XXXX a vklad vlastníckeho práva bol dňa 20.01.2011 prerušený. Dňa 06.04.2011 bolo právnomu zástupcovi žalobcu oznámené prostredníctvom Správny katastra M. zo dňa 01.04.2011, že vklad darovacej zmluvy vedenej pod č. H. by bol pred dňom úmrtia darkyne povolený. Žalobca namietal, že žalovaná zneužila právomoc verejného činiteľa a pripravila ho o nehnuteľnosť, čím mu spôsobila škodu vo výške 24.900,- Eur, pretože keby doručila návrh na vklad najneskôr dňa 20.12.2010 bol by vklad vlastníckeho práva povolený. Mal za to, že žalovaná úmyselne pozdržala návrh a následne podaním zo dňa 21.01.2014 doplnil, že žalovaná mala spísať darovaciu zmluvu vo forme notárskej zápisnice, resp. nič jej nebránilo, aby návrh na vklad vlastníckeho práva podala aj elektronickou formou.

2. Okresný súd Levice (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. augusta 2016 č.k. 14C 694/2012-371 žalobu zamietol. Žalovanej a intervenientovi na strane žalovanej priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobcovi.

2.1 Prvoinštančný súd dospel k záveru, že darovacia zmluva a osvedčenie podpisov zo strany žalovanej boli vykonané perfektne, teda že nedošlo k porušeniu žiadnej právnej povinnosti pri poskytovaní služby, nazvanej ako právne poradenstvo. Záver vyvodil aj z toho, že Správa katastra Levice po preskúmaní žalovanou predložených listín dospela k záveru, že listiny sú správne a v požadovanom rozsahu, a preto by vklad vlastníckeho práva povolila, avšak za predpokladu, že by o vklade vlastníckeho práva rozhodovala Správa katastra M. pred dňom 21.12.2010, t.j. pred dňom smrti darkyne. Prvoinštančný súd uviedol, že nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, ktorý si vyššie uvedenú správu vyložil tak, že ak by bol návrh na vklad doručený Správe katastra Levice pred dňom 21.12.2010, bol by vklad vlastníckeho práva povolený. Súd v tomto smere poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo 147/2007, z ktorého jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na to, že rozhodnutie o povolení vkladu do katastra nenadobudlo právoplatnosť za života poručiťľa (a právne účinky vkladu nenastali ku dňu podania návrhu na vklad alebo v deň uvedený v návrhu na vklad) boli nehnuteľnosti v čase smrti poručiťľa v jeho vlastníctve a patria do dedičstva po ňom. Rovnaký názor zastal Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn.: 3Cdo 196/2005. Z uvedeného je teda zrejmé, že vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti by bol povolený a rozhodnutie o povolení vkladu by nadobudlo právoplatnosť len v tom prípade, ak by bolo vydané za života darkyne, čo v danom prípade nebolo reálne.

2.2 Vo vzťahu k dĺžke lehoty na rozhodnutie správy katastra o návrhu na vklad vlastníckeho práva prvoinštančný súd uviedol, že sám žalobca sa vyjadril, že nežiadal o spísanie darovacej zmluvy vo forme notárskej zápisnice, a preto obrana žalobcu, že mal za to, že vklad vlastníckeho práva sa uskutoční do 20 dní, bola irelevantná. Uvedené potvrdzuje aj skutočnosť, že žalovaná vyúčtovala právne poradenstvo a nie spísanie notárskej zápisnice, o čom žalobca vedel hneď dňa 03.12.2010.

2.3 Prvoinštančný súd ďalej v odôvodnení konštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že by žalovaná porušila akúkoľvek povinnosť, či už zákonom stanovenú alebo dohodnutú stranami sporu, nakoľko z vyjadrenia zamestnankyne žalovanej jednoznačne vyplynulo, že návrhy na vklad vlastníckeho práva, ako ani iné listiny nezasielajú poštou, a preto bolo zo strany žalobcu irelevantné žiadať od žalovanej, aby mu túto službu poskytla.

2.4 V ďalšej časti súd prihliadol aj na skutočnosť, že žalobca žiadnym spôsobom žalovanej neoznámil skutočnosť, že ide o súrnu záležitosť a uvedené ani žalovaná nemohla predpokladať a to najmä z toho pohľadu, že žalobca nežiadal o urýchlené konanie.

2.5 Rovnako tak mal súd za preukázané, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ani čo sa týkalo výšky škody, nakoľko sama skutočnosť, týkajúca sa ocenenia nehnuteľností, ktorá bola predmetom darovacej zmluvy nebola postačujúca. V tomto ohľade bolo potrebné opätovne vychádzať z toho, že vlastníctvo k nehnuteľným veciam sa nadobúda až vkladom do katastra nehnuteľností, a keďže žalobca sa nestal vlastníkom, ako ani v konaní nebolo preukázané, že by sa nestal vlastníkom z dôvodu porušenia zmluvnej, či zákonnej povinnosti žalovanej, nemohla mu žiadna škoda ani vzniknúť.

2.6 Z vykonaného dokazovania nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody, nakoľko aj za predpokladu, že by žalovaná mala doručiť návrh na vklad vlastníckeho práva dňa 06.12.2010, od uvedeného dátumu ku dňu smrti, za ktorú žalovaná žiadnym spôsobom nezodpovedala, uplynulo len 15 dní, avšak žalobca o urýchlený vklad nežiadal, a preto bolo nepravdepodobné, že by bol návrh na vklad vlastníckeho práva správou katastra povolený pred dňom smrti darovanej (pozn.: okresný súd zrejme myslel darkyňu).

2.7 Ďalej prvoinštančný súd v odôvodnení uviedol, že keďže žalobcom, (poškodeným) nebol preukázaný ani jeden z predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu podľa §420 ods.1 Občianskeho zákonníka, nebolo možné zavinenie predpokladať, a teda sa žalovaná nemusela oslobodzovať od zodpovednosti podľa §420 ods.3 Občianskeho zákonníka.

2.8 Záverom súd považoval za potrebné zdôrazniť, že rovnako ako nebolo v konaní preukázané porušenie právnej, resp. zmluvnej povinnosti, vznik škody a príčinná súvislosť, nebol v konaní preukázaný ani úmysel žalovanej. Žalovaná v danom prípade konala v súlade so svojou zaužívanou praxou, a to, že zanášala spisy na Okresný súd Levice, resp. na Správu katastra Levice 2 až 3 x do mesiaca, avšak s poukazom na to, že bol december, tak sa uvedené uskutočnilo len raz a to 21.12.2010. Keďže žalobca ako poškodený neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania porušenia povinnosti žalovanej, vzniku škody, príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti a vznikom škody a tiež zavinenie žalovanej, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

3. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre rozsudkom z 26. apríla 2018 sp. zn. 7Co 122/2017-473 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanej a intervenientovi na strane žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3.1 Krajský súd v Nitre ako odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§379, §380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§385 ods.1, §378 ods.1, §219 ods.3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej zamietajúcej časti vecne správny a ako taký ho podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil.

3.2 Odvolací súd po prejednaní veci konštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba o náhradu škody zamietnutá, je vo výroku vecne správny, pretože žalobca nepreukázal najmä porušenie právnej povinnosti žalovanou, pričom bolo možné konštatovať, že nebol preukázaný ani jej prípadný nesprávny úradný postup. Súd prvej inštancie spor medzi žalobcom a žalovanou ako orgánom verejnej moci posudzoval v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich zodpovednosť za škodu (§420 a nasl. Občianskeho zákonníka), keďže žalobca si svoje právo na náhradu škody uplatnil priamo proti notárke a neuplatnil si ho voči štátu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

3.3 V odôvodnení odvolací súd uviedol, že žalobca nepreukázal také porušenie povinností žalovanej, ktoré by bolo evidentne v rozpore so zákonom, resp. s ich dohodou. Zo svojho subjektívneho pohľadu vytykal viaceré pochybenia v konaní žalovanej ako notárky, avšak v nadväznosti na výsledky vykonaného dokazovania iný záver, než aký urobil súd prvej inštancie, nebolo možné prijať. Súd totiž mohol hodnotiť len právne významné skutočnosti, a nie tie okrajové a právne irelevantné skutočnosti, na ktoré žalobca poukazoval a na ktoré navrhol vykonať ďalšie dôkazy pred súdom prvej inštancie. Pre rozhodnutie vo veci samej postačovalo vykonanie tých dôkazov, ktoré súd prvej inštancie aj realizoval. Odvolací súd rovnako nevidel dôvod, aby súd prvej inštancie vykonával ešte ďalšie žalobcom navrhované dôkazy.

3.4 Ak žalobca namietal, že súd prvej inštancie nevykonal všetky navrhované dôkazy, že vykonané dôkazy bezprávne vyhodnotil a že rozhodol predčasne, považuje odvolací súd tieto námietky za nedôvodné. Procesným postupom súdu, ktorý bol v súlade so zákonom, nemohlo byť porušené právo žalobcu na spravodlivý proces, a vyhodnotenie výsledkov vykonaného dokazovania viedlo nutne k záveru, že žalobca nepreukázal dôvodnosť jeho žaloby. Išlo teda o záver, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenia, čoho výsledkom bolo zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie dňa 23. júla 2018 pričom si uplatnil dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f/, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4.1 Dovolateľ sa nestotožnil so záverom odvolacieho súdu, že ako žalobca neunesol dôkazné bremeno v tom smere, aby žalovaná ako notárka priamo zodpovedala za škodu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, a že v konaní jednoznačne nepreukázal porušenie takých jej právne významných povinností, ktoré by mali za následok vznik škody na strane žalobcu.

4.2 Dovolateľ bol názoru, že preukázal splnenie všetkých štyroch predpokladov zodpovednosti za škodu. Zotrval na názore, že závažné porušenie činnosti notárky tkvie v tom, že darovaciu zmluvu bola zo zákona povinná vyhotoviť len vo forme notárskej zápisnice. Opätovne uviedol, že ak by bola darovacia zmluva spísaná vo forme notárskej zápisnice a doručená na kataster 6.12.2010 resp. 7.12.2010, Správa katastra M. by musela rozhodnúť o návrhu na povolenie vkladu do 20 dní. Dovolateľ opätovne napadol aj postup zo strany žalovanej v osvedčení pravosti podpisu darkyne G. kedy podľa neho mala žalovaná vyhotoviť dodatok k darovacej zmluve, čo neurobila, pričom ručne fixkou opravila rodné číslo darkyne na darovacej zmluve. Nestotožnil sa ani s nevykonaním všetkých ním navrhovaných dôkazov.

4.3 Dovolateľ uviedol, že protiprávnym konaním žalovanej mu vznikla škoda najmenej 40.000,- Eur nakoľko medzičasom došlo k prevodu nehnuteľnosti a dedičia po poručiťke mali nehnuteľnosť predať údajne za túto sumu. Dovolateľ namietal pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý nenariadil znalecké dokazovanie na určenie výšky škody.

4.4 Dovolateľ bol presvedčený, že preukázal príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou ako aj zavinenie žalovanej. V závere dovolania z dôvodu opatrnosti namietal pridelenie veci JUDr. Lenke Kostolanskej, ktorá prevzala túto agendu po sudcovi JUDr. Arpádovi Pastorekovi. Mal za to, že vec mala byť pridelená novému sudcovi náhodným výberom. Dovolateľ namietal aj zloženie senátu Krajského súdu v Nitre, ktorý rozhodoval ako odvolací súd v zložení JUDr. Zmeková, JUDr. Madarászová, JUDr. Sládečková. Napadol skutočnosť, že podľa jeho právneho názoru rozhodoval senát v nesprávnom zložení.

4.5 Záverom dovolateľ navrhoval zrušiť rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn.: 7Co 122/2017 zo dňa 26.04.2018 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn.: 14C 694/2012 zo dňa 17.08.2016 ako nezákonné a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie. Súčasne si uplatnil proti žalovanej priznanie trov dovolacieho konania.

5. Žalovaná sa k podanému dovolaniu vyjadrila a navrhla dovolanie žalobcu podľa §447 písm. c) CSP odmietnuť, nakoľko podľa nej smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

6. K dovolaniu sa vyjadril aj intervenient na strane žalovanej, ktorý navrhol dovolanie podľa §447 písm. c) odmietnuť ako neprípustné. Uviedol, že z podaného dovolania nie je zrejmé, v čom má spočívať porušenie práv žalobcu na spravodlivý proces.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné zamietnuť.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým

spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Podľa právneho názoru dovolateľa je dovolanie prípustné podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že dovolateľ namieta aj nesprávne obsadený súd, teda prípustnosť dovolania vyvodzuje aj z ustanovenia §420 písm. e) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

12. Dovolací súd uvádza, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Dôvodom, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

13. Dôkazné bremeno je inštitútom práva procesného, pretože je nerozlučne spojené s civilným sporovým konaním, a to bremenom tvrdenia, a prejavuje sa vo výsledku sporu. Odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) v odôvodnení svojho rozsudku náležite uviedol, na základe akých skutočností dospel k záveru, že žalobca v zmysle ustanovenia § 185 CSP neunesol procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností (nad všetky pochybnosti) a teda ani dôkazné bremeno, čo malo v danej veci za následok neúspech v spore. Pri hodnotení dôkazov nemožno odvolaciemu súdu (ako aj súdu prvej inštancie) vyčítať pochybenia, a preto ani nemožno polemizovať s jeho závermi, ktoré žalovaný namieta v dovolaní (viď rozsudok najvyššieho súdu z 11. októbra 2013 sp. zn. 5Cdo/328/2012).

14. Podľa konštantnej judikatúry najvyššieho súdu v zásade nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Na druhej strane Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 C.s.p.), s to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29.4.1993, II. ÚS 410/06).

15. Dovolací súd dodáva, že v súlade s § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať

dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle §442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod) a či konajúci súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak ako už dovolací súd vyššie uviedol, tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

16. Dovoláním napádaný rozsudok podľa názoru dovolacieho súdu uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy a úvahy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Súd prvej inštancie vykonal veľmi rozsiahle dokazovanie výsluchmi žalobcu, žalovanej, dedičmi po zomrelej daryni, oboznámil sa s viacerými listinami založenými v spise a predloženými stranami sporu.

17. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a výsledkom vykonaného dokazovania nezakladá dôvodnosť podaného dovolania.

18. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP), a to aj vtedy, keď je v dovolaní spochybňovaný práve skutkový stav zistený odvolacím súdom.

19. Dovolací súd už len poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle §442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018).

20. K námietke dovolateľa podanej „z opatrnosti“ v prípade personálneho obsadenia prvoinštančného súdu dovolací súd uvádza, že dovolateľ podal žalobu dňa 21.12.2012. Vec bola náhodným výberom pridelená sudcovi JUDr. Arpádovi Pastorekovi a bola jej pridelená sp. zn. 14C 694/2012. Zo spisu č.l. 303 vyplýva, že v zmysle Dodatku č. 5/15 k Rozvrhu práce Okresného súdu Levice na rok 2015, s účinnosťou od 01.05.2015, ktorý bol vypracovaný pod Spr. 598/15 zo dňa 20.04.2015 v súvislosti s preradením sudcu JUDr. Arpáda Pastoreka na Okresný súd Komárno, bola vec vedená pod sp. zn.: 14C 694/2012 pridelená zákonnému sudcovi: JUDr. Červenákovéj. Podľa rozvrhu práce v znení dodatku 5/2015 bol senát 14C v tomto období neobsadený. Spis obsahuje na č.l. 305 ďalej údaj, že v zmysle dodatku č. 2/16 k Rozvrhu práce Okresného súdu Levice na rok 2016 s účinnosťou od 10.02.2016, ktorý bol vypracovaný pod Spr. 144/16 zo dňa 01.02.2016, bol predmetný spis prerozdelený a pridelený na ďalšie konanie sudkyňi JUDr. Lenke Kostolanskej. Dodatok č. 2/2016 k rozvrhu práce Okresného súdu Levice okrem iného obsahuje aj informáciu, že vzhľadom na výraznú nerovnomernosť v zaťažnosti sudcov občianskoprávneho úseku Okresného súdu Levice a v dôsledku vymenovania do

funkcie sudkýň JUDr. Lenky Kostolanskej a JUDr. Radky Lacekovej sa prerozdelené spisy agendy C po odchode JUDr. Arpáda Pastoreka na výkon funkcie sudcu na Okresný súd Komárno tvoriace prílohu č. 1 tohto dodatku, v ktorých rozhodol JUDr. Arpád Pastorek, a doposiaľ nie sú právoplatne skončené resp. ktoré doposiaľ nie sú rozhodnuté, okrem vecí, v ktorých je vytýčený termín pojednávania, prerozdeľujú náhodným výberom prostredníctvom technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom do senátov 8 a 14 v pomere 1 (1/2). Dovolací súd tak námietku dovolateľa na obsadenie prvoinštančného súdu považuje za nedôvodnú, nakoľko vec bola pridelená sudkyňi JUDr. Lenke Kostolanskej v súlade s rozvrhom práce a v zmysle ustanovenia §51 ods.1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

21. Vo vzťahu k námietke dovolateľa k zloženiu senátu Krajského súdu v Nitre, ktorý rozhodoval ako odvolací súd v zložení JUDr. Zmeková, JUDr. Madarászová, JUDr. Sládečková, podľa ktorého rozhodoval senát v nesprávnom zložení dovolací súd uvádza, že odvolací súd rozhodoval v správnom zložení v zmysle Rozvrhu práce na rok 2017. Vec napadla Krajskému súdu v Nitre dňa 13.03.2017 a náhodným výberom bola pridelená senátu 7Co. V čase nápadu bol platný Rozvrh práce na rok 2017 v znení dodatku č. 5, podľa ktorého mal senát 7Co zloženie JUDr. Erika Madarászová, JUDr. Sidónia Sládečková, JUDr. Soňa Zmeková. Dodatkom č. 9 k rozvrhu práce na rok 2017 došlo k personálnej zmene v zložení sudcov v senáte 7Co kedy JUDr. Zmeková bola presunutá do senátu 12 Co a v senáte 5Co ju nahradila JUDr. Lenka Halmešová. Veci, ktoré napadli do senátu 7Co dňa 13.03.2017 tak rozhodoval senát v zložení, aký mal v zmysle rozvrhu práce na rok 2017 v čase nápadu veci. Námietka dovolateľa o nesprávnom zložení senátu je nedôvodná.

22. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné , a preto ho zamietol podľa §448 CSP .

23. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia § 255 ods.1 CSP. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Dovolací súd priznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu a tiež priznal náhradu trov dovolacieho konania intervenientovi na strane žalovanej voči žalobcovi (trovy predstavuje poštovné za podané vyjadrenie k dovolaniu).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.